

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-141/18-H

Název	Základní škola Rychnov nad Kněžnou, Javornická 1596
Sídlo	Javornická 1596, 516 01 Rychnov nad Kněžnou
E-mail	zs.javornicka.rk@seznam.cz
IČ	75 015 498
Identifikátor	600 097 536
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Milan Kotek
Zřizovatel	město Rychnov nad Kněžnou
Místa inspekční činnosti	Javornická 1596, 516 01 Rychnov nad Kněžnou Komenského 37, 516 01 Rychnov nad Kněžnou
Termín inspekční činnosti	13. až 16. 3. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Rychnov nad Kněžnou, Javornická 1596 (dále škola) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ) a školní družiny (dále ŠD). V aktuálním školním roce se v ZŠ vzdělávalo 501 žáků v 23 třídách, z toho šest žáků cizinců, kteří jsou bez jazykové bariéry. Výuka probíhala podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV), který byl v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Ve čtyřech odděleních ŠD se žáci vzdělávali podle školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání. Veřejnost má příležitost získat informace o škole prostřednictvím webových stránek www.zsjrk.cz. Mezi priority školy patří intenzivní vzdělávání žáků v anglickém jazyce. Ve spolupráci s Obchodní akademií v Hradci Králové mají žáci možnost skládat Cambridgeskou jazykovou zkoušku a dosáhnout úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Škola je díky personálnímu obsazení jednou ze škol Královéhradeckého kraje se statutem možnosti pořádání kurzů pro žáky s odlišným mateřským jazykem. Stravování žáků je zabezpečeno ve školní jídelně, která je umístěna v areálu budovy na adrese Javornická, jejím zřizovatelem je město Rychnov nad Kněžnou. Od letošního školního roku je škola zapojena do projektu Ovoce a zelenina do škol, který je určen pro žáky prvního stupně.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řízení školy vychází z organizačního členění a delegování kompetencí na jednotlivé zaměstnance. Pro fungování všech úseků školy jsou stanovena srozumitelná pravidla a mechanismy organizace. Identifikovány jsou podmínky potřebné pro dosažení stanovených cílů a způsoby, jak těchto cílů dosáhnout. Plánování je funkční a zohledňuje naplňování koncepčních záměrů, ve kterých jsou vymezeny klíčové oblasti rozvoje a priority školy. Na tvorbě pravidel vlastní činnosti školy se mají možnost podílet všichni pedagogové. Účinnou podporu při řízení pedagogického procesu poskytují řediteli školy metodické orgány školy, kterými jsou metodická sdružení a předmětové komise. Jejich činnost přispívá ke zvyšování kvality vzdělávání a podpoře rozvoje gramotností žáků. Pravidelně se zabývají hodnocením naplňování ŠVP ZV, úpravou dokumentů školy a sjednocováním hodnocení žáků s cílem poskytnout každému jedinci vzdělání, které rozvine jeho schopnosti a kultivuje jeho charakter i postoje. Kontrolní a hospitační činnost pedagogického procesu je četná a efektivní. Zajišťují ji převážně dva zástupci ředitele školy. Přínosem pro předávání zkušeností mezi pedagogy, a to nejen začínajícími, jsou jejich vzájemné hospitace. Otevřené a vstřícné jednání vedení školy se odráží v pozitivně vnímaných mezilidských vztazích a školním klimatu. Kladem je cílené vytváření prostředí pro vzájemnou spolupráci uvnitř pedagogického sboru a pro jeho participaci na rozvoji školy. Udržování a podpora partnerských vazeb školy jsou prospěšné pro efektivní naplňování ŠVP ZV a rozvoj materiálně technického zázemí pro výuku. Kooperace s organizacemi z regionu je zaměřená především na bezpečnost žáků, předcházení rizikovým jevům, environmentální vzdělávání, chování za mimořádných událostí a sociální rozvoj žáků.

Organizace základního i zájmového vzdělávání je nastavena v souladu s vnitřními předpisy a potřebami školy. Vedení školy respektuje při sestavování týdenního rozvrhu hodin jednotlivých tříd rámcový učební plán. V prvním až třetím ročníku je posílena o jednu vyučovací hodinu výuka tělesné výchovy. Anglický jazyk je vyučován od druhého ročníku a žákům je nabízena konverzace v tomto cizím jazyce. Zvláštní pozornost je věnována individuálním studijním potřebám žáků na druhém stupni. Ti mohou být vzdělávání v předmětech český a anglický jazyk a v matematice podle zájmu a na základě vstupního

testu v tzv. studijní skupině příslušného ročníku. Cílem školy při vytváření studijních skupin je podpořit žáky v jejich individuálních vzdělávacích potřebách i s ohledem na jejich nadání, aniž by byly narušeny vazby v třídních kolektivech.

Pedagogický sbor prošel od minulé inspekční činnosti částečnou obměnou, v současné době je již stabilizovaný. Vzdělávání žáků zajišťuje 35 učitelů, čtyři vychovatelky a tři asistenti pedagoga. Všichni jsou odborně kvalifikovaní, což ve spojení s jejich dalším profesním rozvojem prostřednictvím dalšího vzdělávání vytváří předpoklady pro naplňování školních vzdělávacích programů. Vedení školy využilo finanční prostředky z Evropského sociálního fondu a pedagogický kolektiv doplnil o dva školní asistenty, kteří jsou nápomocní učitelům při výuce. Začínajícím pedagogům je poskytována účinná podpora, a to ze strany vedení školy i ostatních kolegů. Pro financování vzdělávání pedagogů využívá vedení školy různých zdrojů, např. sponzorské dary od místních firem a projekty financované z Evropských sociálních fondů. Vzdělávání je zaměřeno na práci s výpočetní a komunikační technikou a její využití ve výuce, na nové metody a formy práce (např. výuka matematiky Hejného metodou), na oblast společného vzdělávání, prevence školní neúspěšnosti a na získávání poznatků dle odborností jednotlivých vyučujících. Několik vzdělávacích akcí bylo organizováno společně pro všechny členy pedagogického sboru, což škole přináší ekonomický i časový efekt.

Ke své činnosti má škola velmi kvalitní prostorové i materiální podmínky. Vzdělávání se uskutečňuje ve dvou budovách, ve kterých jsou kmenové a odborné učebny, školní kuchyňka, keramická dílna s pecí, dílny, tělocvičny, hřiště a školní zahrada. Žáci mají možnost v rámci pracovních činností využívat pavilon zimní zahrady. Budovy jsou elektronicky zabezpečeny před vstupem cizích osob. Všechny učebny mají nastavitelný žákovský nábytek, jsou vybaveny moderními učebními pomůckami, v některých z nich jsou instalovány dataprojektory a interaktivní tabule. Postupně dochází k obnově žákovských počítačů a programového vybavení. Škola má k dispozici dvě pojízdná multimediální centra. V rámci projektů financovaných z Evropských sociálních fondů byly učitelům nakoupeny notebooky, knihy do žákovské knihovny, ze sponzorských darů byla vybavena školní dílna.

Vedení školy vytváří podmínky pro bezpečné vzdělávání žáků a přijímá opatření k prevenci rizik. Poskytuje žákům základní informace o bezpečném chování ve škole i při akcích konaných mimo ni. Ředitel školy vydal provozní řády odborných učeben. Ve spolupráci s osobou odborně způsobilou zajišťuje pravidelné bezpečnostní prověrky, kontroly a revize.

Škola má zavedené preventivní postupy zaměřené na předcházení rizikovému chování žáků včetně sledování sociálních a bezpečnostních rizik a výskytu šikany a zneužívání návykových látek. Školní metodika prevence v letošním školním roce dokončuje studium specializačních činností. Škola má nastavený funkční systém předcházení rizikovému chování žáků, který vychází z aktualizovaného preventivního programu. Ten obsahuje postupy řešení mimořádných situací nebo výskytu šikany ve škole. Realizaci preventivních opatření zajišťuje školní metodika prevence ve spolupráci s výchovnou poradkyní, vedením školy a jednotlivými učiteli. Vhodně volená témata jsou zařazována do výuky některých předmětů, využívány jsou besedy, přednášky a videoprojekce. Část prevence je zajišťována prostřednictvím spolupráce s externími partnery. Celkově je výskyt rizikového chování žáků, popřípadě sociálně patologických jevů ve škole minimální. V posledním období škola řešila nevhodné chování žáků na sociálních sítích, proto pro žáky zprostředkovala službu „Nenech to být“. Jedná se o jednoduchý internetový systém

a mobilní aplikaci, které pomáhají žákům anonymně ohlásit projevy šikany, agrese a vylučování z kolektivu. Vedle této služby zůstává stále zachovaná také schránka důvěry.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve výchovně vzdělávacím procesu na prvním stupni vyučující rozvíjeli všechny kompetence žáků. Sledované vyučovací hodiny byly metodicky i odborně správně vedené. Vzdělávací cíle byly jasně formulované a následně naplňované. K jejich dosažení učitelé volili široké spektrum metod a forem práce, které byly účelné. Výuku doplňovali názornými pomůckami a praktickými činnostmi, které často střídali. Učitelé vedli žáky k efektivnímu využívání interaktivní tabule a dalších výukových pomůcek. Žáci pracovali společně, ve dvojicích či skupinách, intenzivně byli vedeni k samostatné práci. Zařazovány byly tvořivé aktivity, činnostní učení, soutěže a problémové úlohy. Metoda diferencované práce žáků vzhledem k jejich rozdílným vědomostem a schopnostem byla realizována pouze v části sledovaných hodin. Pedagogové se individuálně věnovali žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Spolupráce asistentů pedagoga s vyučujícími byla velmi přínosná. Zpětnou vazbou pro žáky byla okamžitá kontrola výsledků a hodnocení. Žáci byli při plnění zadaných úkolů aktivní a prokazovali dobré znalosti a dovednosti. Možnost sebehodnocení měli především v nižších ročnících. Ve výuce bylo dbáno na motivaci i psychohygienu žáků. Rozvoj v sociální oblasti byl výrazně podporován klidnou atmosférou školy. Žáci se učili spolupracovat, vzájemně se tolerovat a respektovat autoritu dospělých.

Vyučující na druhém stupni byli velmi dobře na výuku připraveni. V úvodu hodiny vždy stanovili její cíl a žáky seznámili s plánem činnosti. Střídali různé formy a metody práce, zaznamenána byla i skupinová práce se zadáním samostatného úkolu. K podpoře názornosti výkladu učiva a k poslechu v cizím jazyce vhodně využívali moderní didaktickou techniku. Výsledky práce kontrolovali společně se žáky, jejich aktivitu vždy ocenili motivační známkou a průběžně verbálně pochvalou. Použité metody umožňovaly žákům spolupracovat a pohybovat se po učebně. Učitelé je vedli k vyvozování souvislostí, propojování znalostí z více předmětů a k vyhledávání informací. Výklad účelně doplňovali o příklady z reálného života, vedli žáky k nalézání chyby a vyvozování jejich důsledků. Podporovali žáky k otevřené komunikaci, k vyjadřování vlastních názorů a zkušeností. Ve výuce panovala přátelská atmosféra, žáci byli ukáznění, o probírané učivo většinou projevovali zájem, s učitelem a mezi sebou dobře spolupracovali. Společným znakem výuky na druhém stupni, vyjma jedné hodiny českého jazyka a literatury, byl chybějící čas v závěru hodiny k vyhodnocení stanoveného cíle a vedení žáků k vzájemnému či vlastnímu hodnocení výkonu. Výuka většinou končila až v době přestávky.

Organizace provozu ŠD je zakotvena ve vnitřním řádu. Do ŠD se mohou přihlašovat žáci prvního a druhého ročníku, ze třetího ročníku převážně žáci dojíždějící. Vzhledem k nejvyššímu povolenému počtu žáků nemohlo být vyhověno všem zájemcům o vzdělávání v ŠD. Vedle materiálně dobře vybavených heren využívá ŠD k činnosti i další prostory ve škole i jejím okolí, zejména školní kuchyňku, tělocvičnu, školní a veřejná hřiště. Nastavený systém zájmového vzdělávání vychází z možností školy a je funkční. V době inspekční činnosti byly sledovány odpočinkové výtvarné a pracovní činnosti tematicky zaměřené na roční období a tradice. Vychovatelky vedly žáky k aktivnímu zapojení do nabízených činností. Po odpočinkové části žáci pobývali venku. Svým vstřícným přístupem vychovatelky udržovaly přátelskou komunikaci mezi žáky a vytvářely pozitivní sociální klima.

Jednou z priorit školy je poskytnout žákům možnost jejich všestranného rozvoje podle individuálních zájmů. Součástí výuky jsou výlety, exkurze, lyžařský kurz, plavecký výcvik a aktivity zaměřené na dopravní výchovu atd. Žáci mají možnost pracovat v kroužcích se zaměřením na sportovní aktivity, informatiku a umělecké dovednosti. Škola vede žáky k ekologickým aktivitám a zdravému životnímu stylu. Ve škole je vydáván časopis ZIP – zábava, informace, poučení. Žáci v něm prezentují své literární a výtvarné práce, zveřejňují aktuální informace ze školních nebo třídních aktivit, soutěží atd. Vše je doplněno vhodnou a četnou fotodokumentací. V rámci rozvoje mediální výchovy příspěvky zpracovává pověřená vyučující ve spolupráci s pedagogy a zástupci žáků za třídní kolektivy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Všichni pedagogové průběžně sledují výsledky vzdělávání žáků a hodnotí je v souladu s pravidly hodnocení stanovenými v dokumentech školy. Převážně jsou využívány běžné nástroje hodnocení (písemné práce, ústní zkoušení, rozdělení rolí při skupinové práci, praktické dovednosti, aktivita v hodině aj.). Z celkového počtu 507 žáků jich za minulý uzavřený školní rok 323 prospělo s vyznamenáním, jeden žák neprospěl. Žáci, kteří opakovaně neplnili školní povinnosti, byli klasifikováni sníženým stupněm z chování. V porovnání s předcházejícími školními roky počet těchto žáků výrazně klesl. Vedení školy tohoto zlepšení docílilo adekvátními opatřeními ve spolupráci s výchovnou poradkyní, školní metodičkou prevence a se zákonnými zástupci žáků. Pedagogové a školní asistenti se intenzivně věnují žákům s dlouhodobým školním neúspěchem. Uplatňovaný systém je promyšlený a účinný vzhledem k jednotlivcům i skupinám žáků. O chování a prospěchu jednotlivých žáků jsou jejich zákonní zástupci pravidelně a s dostatečnou četností informováni. Nebyly zaznamenány výrazné neúspěchy žáků v jejich dalším vzdělávání po ukončení povinné školní docházky. Škola žákům umožňuje účast ve vědomostních i sportovních soutěžích a olympiádách, ve kterých dosahují velmi dobrých výsledků.

Poradenské služby ve škole jsou zajišťovány prostřednictvím školního poradenského pracoviště. Výchovná poradkyně a školní metodička prevence mají účelně rozdělené kompetence a odpovědnost za stanovené dílčí činnosti, úzce spolupracují se všemi pedagogy a vedením školy, v případě potřeby s odbornými pracovišti, orgány sociálně právní ochrany dětí, orgány místní samosprávy, Policií ČR, odborníky ze školských poradenských zařízení a jiných neziskových organizací. Členové školního poradenského pracoviště ve spolupráci s pedagogy školy zabezpečují vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření. Vedou řádně jejich evidenci, vytvářejí jim na základě pedagogické diagnostiky nebo doporučení školského poradenského zařízení plán pedagogické podpory nebo individuální vzdělávací plán. Výchovná poradkyně žákům osmého a devátého ročníku poskytuje kariérní poradenství, jehož témata jsou také zakotvena i v některých předmětech. Nastavený systém poradenských služeb ve škole je funkční a na velmi dobré úrovni.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Žáci školy mají možnost přihlásit se ke složení Cambridgeské jazykové zkoušky z anglického jazyka a dosáhnout úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

- Škola zavedla výuku předmětů český a anglický jazyk a matematika v tzv. studijních skupinách, nepreferuje studijní třídy. Žáci příslušného ročníku se vzdělávají v těchto studijních skupinách na základě dosahovaných vzdělávacích výsledků, bez rozdílu příslušnosti do kmenové třídy.
- Škola zavedla navíc hodinu tělesné výchovy v prvním až třetím ročníku.
- Od poslední inspekce došlo k částečné obměně a stabilizaci pedagogického sboru, modernizaci a zkvalitnění materiálně-technického zázemí pro výuku.

Silné stránky

- Škola se dlouhodobě zaměřuje na kvalitu personálních podmínek pro výuku cizích jazyků.
- Anglický jazyk je vyučován od druhého ročníku, žákům je nabízena konverzace v cizím jazyce s cílem zintenzivnit jejich získávané vědomosti a znalosti.
- Vzdělávání žáků druhého stupně ve studijních skupinách v předmětech český a anglický jazyk a matematika s cílem respektovat jejich individuální zájem a vzdělávací potřeby při zachování stávajících třídních kolektivů.
- Podpora mediální výchovy vydáváním školního časopisu.
- Velmi kvalitní výuka, která se vyznačuje účelným zastoupením různých metod a forem práce a aktivitami, které u žáků podporují samostatné vyhledávání informací, objevování a pochopení souvislostí s reálnými situacemi.
- Poskytování kvalitních poradenských služeb a účinná spolupráce školního poradenského pracoviště se všemi pedagogy, žáky a jejich zákonnými zástupci.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Zaměřit se na závěrečnou část hodin na druhém stupni, organizačně zajistit dostatek času na vyhodnocení stanoveného cíle, vést žáky ke vzájemnému a vlastnímu hodnocení výkonu.
- Dodržovat vymezenou dobu vyučovací hodiny, a tím umožnit žákům dostatečný čas na relaxaci, psychohygienu a přípravu na další vyučování.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Více se zaměřit na diferencování práce žáků vzhledem k jejich rozdílným vědomostem a schopnostem.
- Při plánování průběhu vyučovací hodiny neopomíjet ponechání dostatečného časového prostoru na závěrečné shrnutí probíraného učiva, vyhodnocení splnění cíle hodiny, sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná městem Rychnov nad Kněžnou ze dne 23. 9. 2002 s dodatky č. 1 až 6
2. Rozhodnutí vydané MŠMT, čj. MSMT-42319/2014-2, s účinností od 1. 12. 2014, ze dne 28. 11. 2014
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 15. 2. 2018
4. Organizační řád školy – schéma platné pro školní rok 2017/2018

5. Jmenování do funkce ředitele školy vydané s účinností od 1. 1. 2003, ze dne 31. 10. 2002
6. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků působících ve škole v době inspekce a osvědčení o absolvování vzdělávacích akcí vedené ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018
7. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2017/2018
8. Školní vzdělávací programy pro základní vzdělávání a školní družinu platné ve školním roce 2017/2018
9. Rozhodnutí o přijetí žáků k základnímu vzdělávání vydané pro školní rok 2017/2018
10. Plány práce zástupců ředitele školy pro školní roky 2016/2017 a 2017/2018
11. Přehled hospitační a kontrolní činnosti ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018
12. Záznamy z hospitační činnosti ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018
13. Koncepce rozvoje školy ze dne 31. 8. 2015
14. Plán práce ředitele školy na školní rok 2017/2018
15. Dokumentace k bezpečnosti žáků (závazné pokyny pro seznámení žáků se školním řádem a bezpečností, provozní řády odborných učeben, tělocvičny, hřiště, školní kuchyňky a dílny) platná pro školní rok 2017/2018
16. Knihy úrazů vedené ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018
17. Záznam z prověrky stavu BOZP ze dne 14. 6. 2017
18. Revizní zprávy o provedení odborných technických kontrol sportovního vybavení v tělocvičnách a hřištích ZŠ ze dne 21. 11. 2017 (pět ks)
19. Stanovení, prevence a vyhodnocení analýzy rizik pro školní rok 2017/2018
20. Plán výchovného poradenství pro školní rok 2017/2018
21. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2016/2017
22. Školní řád a vnitřní řád školní družiny platné ve školním roce 2017/2018
23. Rozvrhy hodin platné ve školním roce 2017/2018
24. Třídní knihy vedené ve školním roce 2017/2018
25. Přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny platné ve školním roce 2017/2018
26. Zápisy z pedagogických rad ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018
27. Školní matrika vedená ve školním roce 2017/2018
28. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami včetně individuálních vzdělávacích plánů a plánů pedagogické podpory vedené ve školním roce 2017/2018
29. Protokoly o komisionálních zkouškách za školní rok 2016/2017
30. Výsledky externích a interních hodnocení školy za školní rok 2016/2017
31. Rozpočty výdajů na vzdělávání a finanční vypořádání dotací pro roky 2014 až 2017
32. Hlavní kniha účetnictví a účetní závěrky za rok 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné

připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Martina Bělková, školní inspektorka	M. Bělková v. r.
Mgr. Marie Hypšová, školní inspektorka	Hypšová v. r.
Mgr. Hana Rozsypalová, školní inspektorka	Rozsypalová v. r.
Ing. Zbyněk Bárta, školní inspektor	Bárta v. r.
Bc. Ilona Oškrobaná, kontrolní pracovnice	Oškrobaná v. r.

V Hradci Králové 4. 4. 2018

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Milan Kotek, ředitel školy	Milan Kotek v. r.
---------------------------------	-------------------

V Rychnově nad Kněžnou 13. 4. 2018